Oulu-lehti 24.1.1977

Panu

Kuperkeikka, kuusi ja viisi

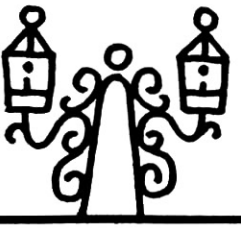

Kuperkeikka tarkoittaa edellistä pakinaani, joka oli painettuna 17:nnen päivän lehteen. Olin aivan ymmälläni, kun rupesin lukemaan juttuani, se tuntui aluksi aivan vieraalta. Mitä hims... Hyvä etten polttanut pärreitäni Mistähän sekin sanontatapa juontaa juurensa? Tuntuu kuin pitäisi olla juuri päinvastoin: päreet polttavat minut (näpppini) ... no, siitä kai sitten! Huomasin sitten, että pakina "alkoi" — keskeltä, alkupää oli sijoittunut toisen palstan alapäähän ja jatkuu siitä kyllä loppuun alkuperäisessä järjestyksessä, mutta sen jatko on jo ennen sitä. Pöljänä kai ne nyt ovat Panua pitäneet! Näin hullusti ei nimimerkin ole käynyt kertaakaan, ainakaan tässä lehdessä.

Joskus on kyllä sattunut tätäkin hullunkurisempia tilanteita. 50-luvun alkupuolella pakinoin taas yhden kerran tämän saman talon päälehdessä, Liitossa, vaikka samanaikaisesti toimitin tällaista kaupunkilehteä, silloin nimeltä Oulun Ilmoitus-Sanomat, näiden kaupunkilehtien kantaäiti muuten. Minulla oli Liitossa käytössä vanha puumerkkini, käsin kirjoitettu ja kuvalaataksi tehty. Tai oikeastaan se oli jo läpikäynyt toisenkin vaiheen, kuvalaatasta oli prässätty matriisi, josta taas oli valettu metalliin se Panu. Vaihdoin sitten tammikuussa 1954 sekä palstaa että lehteä, kaikessa sovussa, kuten meillä ammattilaisilla on tapana. Rupesin kirjoittamaan Kalevaan. Ensimmäisen juttuni sinne vietyäni päätin viedä oman nimimerkkini valannan perässä. Kävin sen sieppaamassa kirjapainon latomosta ja sillä sipuli, kuten nykyisin sanottaisiin.

Uteliaana väänsin sitten auki seuraavan aamun Kalevan, että mitenkähän se nyt sinne on taitettu. Useimmat kirjoittajista ovat vielä ainakin näin pitkälle kiinnostuneita omistaankin. Siinä se, mutta... olinko minä edes hereillä, untako näin... mitä vietävän konstailua tämä nyt... Pakinan päällä oli kyllä puumerkin kuva ja "Peellä", mutta auttamattomasti siinä luki Päivi. Silmissä taisi sumeta. Päivi oli Liiton nimimerkki Päivi, lehden vakinainen pakinoitsija-avustaja Eeva-Liisa Väänänen, hyvä kollegani, virkeä kirjoittaja jo silloin. Eikä sillä hyvä, että oli Päivi ja Eeva-Liisa, vaan Eeva-Liisa oli Liiton silloisen toimitusjohtajan Orma Väänäsen, nykyisen revisioneuvoksen, frouva. Päiville Panun paikalle Kalevan alakertaan kertyi näin ollen hieman niin kuin liikaa miten sen sanoisi: katetta.

Melko nopeasti minulle kai selvisi, miten kaikki oli tapahtunut, sillä kysymys ei suinkaan ollut minkäänmoisesta jalkakampista tai edes viattomasta jekusta. Kai ne Panu ja Päivi, metallivalantoja molemmat, jököttivät siellä Liiton latomossa vierekkäin. Siitä vain otin lukien tai ollen lukevinani, niin kuin se on luettava siinä tilanteessa, peilikuvana, P samalla tavalla kallellaan tässäkin valannassa. Näppiini olinkin saanut Päivin, jonka, muistan hyvin, samojen näppien välissä pakkauksetta kuljetin 300 metrin päässä olevaan toiseen tuttuun latomoon. Tulkoon tämä tässä kerrotuksi, jos ei ole ennen kerrottu, aivan senkin takia, että kun tämä kulunut lähes neljännesvuosisata lisätään Eeva-Liisa Väänäsen silloiseen nuoreen neljännesvuosisataan, saadaan puoli vuosisataa. Päivi — Eeva-Liisa täytti äskettäin tasaluvun 50 vuotta. Lähetän tämän hänelle läpimänä syntymäpäiväonnitteluna post festum (oli matkoilla) ja kiitokseksi osoitetusta hyvästä tahdosta. Päivi nimittäin ymmärsi, tämän "kolttosen" eikä ollut moksiskaan. Ja johtajahan ei enää voinutkaan irtisanoa minua!

Kuusi on vihdoin meilläkin riisuttu ja lennätetty parvekkeelta pihalle. Näyttää olevan niin, että kuta vanhemmaksi ihminen tulee, sitä kauemmin tällaisessakin viivyttelee. Ja mikäs' kiire sillä kuusella, kun vielä oli komea. Poijantyttö, hyvän matkaa alle kahden, mutta tomera kuin mikä, puhuva ja jopa jo ynnääväkin... yksi, kaksi... viisi, kuusi... Kun hänelle siinä metsänreunassa oli näytetty, että tuo se kaadetaan ja viedään sinne Mimmalaan, oli tyttö totisena lausahtanut: "Onpa komia viisi!"

Arvaatte, että lapsukainen sai toisenkin kerran kuulla, mikä oli puu, jota sitten täälläkin koristeltiin ja ihmeteltiin joulusta näihin asti.

Näin sitä sitten on lähdetty kevätmyötäleille että lykkyä vain! Koettakaa pitää pää ylhäällä ja jalat maassa. Helppoa se ei aina ole, sillä luikasta on ollut. Huomatkaa, että Oulussa on luikasta, vaikka muualla olisi liukasta. (Uskaltakoonpa p:paholainen tulla tähän!) Hyvää päivää kirvesvartta, mutta minä en sitten nosta talvella karvalakkia, sillä se paremmin kuin talvikaan ei ole sitä varten, voisi sitä paitsi juuri silloin luikastua. Ja kesällä karvalakkia harvoin tarvitsee, Suomessakaan.